

ขอแนะนำ

เรื่อง การตรวจกิจการสายสรพยาจ

(เฉพาะเรื่อง การตรวจอาวุธประจำกาย, ประจำหน่วยและ-
เครื่องควบคุมการยิง)

1. กล่าวนำ สิ่งสำคัญที่ควบคู่กับคำว่า "ทหาร" ก็คือ "อาวุธ" เป็นสิ่งอุปกรณ์ประเภท ยุทธภัณฑ์สำคัญ กองทัพบก จัดไว้เป็น ยุทธภัณฑ์ประจำกาย, และยุทธภัณฑ์ประจำหน่วย หรือที่เรียกว่า อาวุธประจำกาย, ประจำหน่วย สิ่งเพิ่มเติม คุณลักษณะความสามารถของ อาวุธก็คือ เครื่องควบคุมการยิง บรรดาสิ่งเหล่านี้ได้มีควบคู่กันตั้งแต่ดั้งเดิม และเป็นสิ่งอุปกรณ์ซึ่งจำเป็นต้องตรวจสอบในการเก็บรักษา การควบคุมเพื่อให้สิ่งอุปกรณ์นั้น ๆ อยู่ในสภาพ สามารถใช้การได้ตลอดเวลาหรือที่เราเรียกว่าอยู่ในสภาพพร้อมรบตลอดเวลา สิ่งอุปกรณ์ประเภทนี้ จัดว่าเป็นสิ่งอุปกรณ์ที่หายากมีราคาสูง หากไม่ได้รับการ ตรวจตรา ก็อาจถูกปลอยปละละเลยอันเป็นชนวนนำมาซึ่ง การชำรุด สูญหาย ได้โดยง่าย

อาวุธจะจัดแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อาวุธ ประจำกาย และอาวุธประจำหน่วย อาวุธทั้ง 2 ประเภท ได้มีใช้ในกองทัพบกไทย มาเป็น เวลานานและจะเปลี่ยนแปลงชนิดอาวุธ เพื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ เช่น

- อาวุธประจำกายใช้ ปลยบ.88 และ ปลบ.87 ในปัจจุบันใช้ ปลย.เอ็ม 16 และ ปลย.11 แทน หรืออาวุธประจำหน่วย แต่เดิมใช้ ปกบ.88, ปกบ.88 กจตด 2.36 นิ้ว ในปัจจุบันใช้ ปก.เอ็ม 60 และ กจตด.3.5 นิ้ว ปรส.106 แทน ปรส.57 หรือ ปรส.75 เป็นต้น

แม้อาวุธจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร การตรวจก็ยังคงจำเป็นต้อง ปฏิบัติอยู่เสมอด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว และการตรวจนั้นจะกระทำไปตามแบบ ธรรมเนียม ที่กำหนด แบบธรรมเนียม ซึ่งเกี่ยวกับอาวุธดังกล่าว ตั้งแต่สมัยเดิม จนถึงปัจจุบันมีไม่น้อยกว่า 60 ฉบับ ในบางครั้งเป็นคำสั่งผู้บังคับบัญชา ท้าย บันทึกรายการซึ่งต้องยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ เช่น เดียวกัน

2. การควบคุม การควบคุมอาวุธดังกล่าว กองทัพบกหรือกระทรวง กลาโหมเป็นผู้กำหนดรูปแบบวิธีการควบคุม ซึ่งสามารถจะแยกการควบคุม ได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

2.1 การควบคุมทางเอกสาร โดยมี แบบธรรมเนียม

ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายแบบธรรมเนียม อาทิ

- ราชระเบียบ ทบ.ว่าด้วยการส่งกำลัง สป.2 - 4 พ.ศ.2502 ซึ่งกำหนดให้ใช้บัญชีคุมถึงอุปกรณ์ของหน่วยใช้ (ทบ.400 - 005)
- คำชี้แจง ทบ. 16/11117 ²⁴⁹⁰ เรื่อง การบัญชีสรรพาวุธ ลง 17 ต.ค.๑๐ กำหนดให้ใช้บัญชีหมายเลขอาวุธ (ทบ.468 - 204) หรือ กส.4

- ข้อบังคับทหารที่ 5/22180 ²⁴⁸⁶ ว่าด้วยการควบคุมสารตราภักดิ์ ประจำหน่วย ลง 10 ก.ย.86 ซึ่งกำหนดไว้เป็นแม่บทในการควบคุม คือ ให้จัดทำสมุดหลักฐานการรับ - ส่งอาวุธ ประจำวัน เป็นต้น บรรดาเอกสารต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับ อาวุธ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง การได้จัดแวม ไว้เป็นประเภท เช่น แวมไบเบ็ก แวมไบสังคิน แวมไบสังร่ม แวมไบขออนุมัติจำหน่ายเหล่านี้ จัดทำเพื่อเป็นหลักฐาน และสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา เมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการมอบหมายให้ผู้รับคนใหม่ได้รับทราบ และสามารถดำเนินการไปได้

2.2 การดำเนินการควบคุมทางปฏิบัติ (หน้าคลัง)

บริเวณหน้าคลังอาวุธเป็นบริเวณ ซึ่งต้องจัดทำแบบธรรมเนียมหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้เป็นที่เตือนใจของเจ้าหน้าที่ผู้หน้าที่รับผิดชอบว่าความรับผิดชอบต่อคลังอาวุธนั้นมีหลายประการ คือ

- 2.2.1 ต้องมีสำเนาระเบียบว่าด้วย การควบคุมการเก็บรักษาอาวุธของหน่วยตน และของหน่วยเหนือ
- 2.2.2 ต้องมีสำเนากำสั่งหรือระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่เวรคลังอาวุธ
- 2.2.3 ต้องมี "แผนการขนย้ายอาวุธเมื่อเกิดอัคคีภัย" ติดไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ
- 2.2.4 ต้องมีป้าย "คลังอาวุธ" "เขตหวงห้ามเฉพาะ" "ห้ามสูบบุหรี่" ติดไว้ที่หน้าคลังอาวุธ
- 2.2.5 ต้องมีเครื่องดับเพลิงเคมี และ
- 2.2.6 ควรมีเครื่องให้เสียงสัญญาณ สำหรับเวรคลังอาวุธ

ให้สัญญาณ

2.3.5.6 ไม่นอบนวดตามวิธีที่สอบโดยตรง

ในการเชื่อมทำวงผูกโอบปลอก

2.3.6 เครื่องควบคุมการยิงจะต้องเก็บในตู้เก็บ

2.3.7 ตู้เก็บเครื่องควบคุมการยิง ต้องมีเครื่องใบ

ความรัดภายในตู้

2.3.8 ตู้เก็บจะต้องมีเครื่องวัดอุณหภูมิ ภายในตู้และ

ภายนอกตู้

2.3.9 เจ้าหน้าที่จะต้องเข้าใจระดับการให้ความร้อน

ภายในตู้

2.4 เรื่อง พิเศษอื่น ๆ

2.4.1 วัสดุทำความสะอาด หน่วยจะต้องมีใช้พอเพียง

ตลอดเดือน

2.4.2 หน่วยไม่มีอำนาจในการให้ยืมอาวุธนอกจากการ

ปฏิบัติตามบันทึกข้อความ กข.ทบ.ที่ กท 0318/6262 ลง 19 ก.ค.08 เรื่อง การยืมอาวุธของหน่วย

คำสั่ง ทบ.ที่ 385/2516 เรื่อง การจ่ายยืมชุดโอบปรอท

เพื่อใช้ในการปราบปราม ผกค. ลง 11 ก.ย. 16

คำสั่ง ทบ.ที่ 300/2519 ลง 14 มิ.ย. 19 เรื่อง

แก้ไขคำสั่ง ทบ.การจ่ายยืมชุดโอบปรอทเพื่อใช้ในการปราบปราม ผกค.

คำสั่ง ทบ.(เฉพาะ)ที่ 1373/2523 ลง 26 ธ.ค. 23

เรื่อง แก้ไขคำสั่ง ทบ.

คำสั่ง ทบ.ที่ 194/2519 เรื่อง อำนาจอนุมัติให้ยืม

ระหว่าง นชต. ลง 16 เม.ย. 19

2.4.3 อาวุธซึ่งจัดทำสมุดประวัติอาวุธต้องจัดทำตาม

ระเบียบ ทบ.ว่าด้วย การทำสมุดอาวุธ พ.ศ. 2508 ลง 4 ก.พ. 08

2.4.4 หน่วยซึ่งดำเนินการเบิกชุดโอบปรอทหรือชิ้นส่วน

ซ่อมค้างปี กค.สพ.ทบ. จะยกเลิก/ใบเบิกต้องปฏิบัติตามบันทึกข้อความ กข.ทบ.

ที่ กท 0331/12377 เรื่อง การยกเลิกใบเบิก ลง 13 พ.ย. 21

2.4.5 การปฏิบัติต่ออาวุธซึ่งบรรจุเกินยอดกำลังพล

บรรจุจริง ปฏิบัติตามคำสั่ง ทบ.(ชี้แจง)ที่ 13/2507 เรื่อง การบำรุงรักษา

อาวุธประจำกายที่เกินยอดกำลังพล บรรจุจริงเพื่อเก็บระยะยาว

2.4.6 การปฏิบัติต่อชิ้นส่วนซ่อม ปฏิบัติตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยชิ้นส่วนซ่อมตามอัตราหักและชิ้นส่วนซ่อมที่สะสม พ.ศ. 2512

สรุป อาวุธเป็นยุทธภัณฑ์สำคัญต้องปฏิบัติตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการกำหนดยุทธภัณฑ์สำคัญ พ.ศ. 2504 หากมีการสูญหายเกิดขึ้นไม่ว่ากรณีใด เป็นยุทธภัณฑ์ที่มีราคาแพงจัดหาค่าด้วยความยากลำบาก ต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก ผู้บังคับบัญชาที่มีความหวังโย เพราะหากขาดความสนใจไม่กวดขันการปรนนิบัติบำรุง และซ่อมบำรุงแล้ว ทำให้นายขาดความพร้อมรบและก่อให้เกิดความเสียหายต่อ ทบ. เป็นส่วนรวม ความหวังโยปรากฏในบันทึกข้อความ ทบ. พ.ศ. ที่ กห 0318/17716 ลง 19 พ.ย. 24 เรื่อง ให้เพิ่มการกวดขันการปรนนิบัติบำรุงและซ่อมบำรุงยุทธโปกรณ์

ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของจเรประการหนึ่งก็คือ การตรวจ, การควบคุม, การตรวจสอบ, จำนวน, การปรนนิบัติบำรุง, การซ่อมบำรุง ตามระเบียบแบบธรรมเนียมที่กำหนดซึ่งจะไม่ล่วงเข้าไปถึง การปฏิบัติในทางเทคนิคของเหล่า สฟ. เป็นเด็ดขาด

ความพร้อมรบของหน่วยเป็นประการสุดท้าย ของหน่วยหลักเกณฑ์การคิดความพร้อมรบนั้น ทบ. ได้กำหนดไว้เป็นคำสั่ง ทบ. (ลับ) ที่ 120/14 ซึ่งสรุปได้ คือ ถัดจากความสามารถใช้การได้ คือ

- อาวุธประจำกายใช้ได้ร้อยละ 98 ขึ้นไป พร้อมรบชั้นที่ 1 (พร้อมรบเต็ม)
- ร้อยละ 96 ขึ้นไป พร้อมรบชั้นที่ 2 (พร้อมรบ)
- ร้อยละ 94 ขึ้นไป พร้อมรบชั้นที่ 3 (ปฏิบัติการกิจได้)
- ร้อยละ 94 ลงมา พร้อมรบชั้นที่ 4 (ไม่พร้อมรบ)

- อาวุธประจำหน่วยใช้ได้ร้อยละ 90 ขึ้นไป พร้อมรบชั้นที่ 1
- ร้อยละ 80 ขึ้นไป พร้อมรบชั้นที่ 2
- ร้อยละ 75 ขึ้นไป พร้อมรบชั้นที่ 3
- ร้อยละ 75 ลงมา พร้อมรบชั้นที่ 4

ในการคิดร้อยละ ถัดจาก จำนวนตามอัตราเต็ม